

Schmidt Mária: Legyen báró Apor Vilmos a követend? példa!

2015 április 14. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Minden ?si mesében ott a legsötétebb pillanat, amikor a hallgatóság megretten. A „gonosz” ilyenkor kilép rejtékéb?l és teljes valójában mutatkozik meg, {...}

{...} mi pedig egy végtelennek t?n? pillanatra úgy érezzük, hogy a „jó” bukása elkerülhetetlen, hogy vége lesz az egész világnak és mind megsemmisülünk. 1944. április 16-a, a gettósítás kezdete a „gonosz” magyarországi diadalútjának torokszorító állomása.

A tragédia története, a pusztító folyamat nem azon a vasárnapon kezd?dött, de akik megélték, nem felejtik el a sokkot, amit az okozott, hogy a pusztta életben maradás szempontjából sokáig biztonságosnak számító – akkor már megszállt – Magyarországon is kezdetét vette náciik által az európai zsidóság számára kitervelt, cinikusan „Endlösung”-nak, végleges megoldásnak nevezett gyilkos politika.

Bárhogy igyekszünk is feltárni az okokat, bemutatni a gyilkos gy?lölet kiteljesedésének folyamatát, bármennyi energiát fordítunk arra, hogy megbélyegezzük a tetteseket, megnevezzük a felel?s?ket – végezetül mindig marad egy kérdés, melynek megválaszolásával saját korunkról, jelenünkr?l, önmagunkról állítunk ki bizonyítványt.

Amikor több mint hetven év távolából választ akarunk adni a „mindezek után hogyan tovább?” kérdésre, valójában az emberiség történetének, s?t, magának az emberi létezésnek egyetlen valódi tárgyát érintjük. Hogyan tovább? Mibe kapaszkodjunk, mikor nincs mentség arra, ami történt? Mert ami a második világháború alatt az európai zsidósággal és 1944. vészterhes hónapjaiban a magyar zsidókkal történt, arra nincs mentség, és nincs magyarázat. Itt, Budapest utcáin, vonultak át fiatalok és öregek, asszonyok és kicsiny gyermekek batyukkal a hátukon és rémülettel a szívükben.

Mindezek után hogyan tovább? Milliók szenvedése és kínhalála után hogyan folytassuk mi, akik bár nem voltunk részesei a tragédiának, de szüleinken, nagyszüleinken keresztül megörököltük az emlékeket, a félelmet és a szégyent?

Engedjék meg, hogy válaszomban két olyan gondolkodóra hivatkozzak, akik tanúként, túlél?ként vállalkoztak arra, hogy megteremtsék ennek a tragédia utáni létnek, tehát a továbbélésnek az értelmi és érzelmi alapjait.

Hannah Arendt a gonoszról írt, amelynek megjelenését?l mindannyian rettegünk, de amely szerinte „soha nem radikális, legfeljebb széls?séges.” Arendt azt mondja: a gonosznak „nincs sem mélyebb értelme, sem ördögi aspektusa. Pontosan azért boríthatja el és mérgezheti meg az egész világot, mert gomba módjára szaporodik. Elgondolhatatlan. A gondolat ugyanis megpróbál a mélybe hatolni, eljutni a gyökerekig, de amint a gonoszt veszi vizsgálódása körébe, tehetetlenné válik, mert semmit nem talál. Csak a jónak van mélyebb értelme, csak a jó lehet radikális”.

Hogy ez mit jelent? Azt, hogy a „gonosz” ugyan burjánozhat, de mivel nincs mélyebb értelme, mivel csak pusztításra képes, nem marad utána semmi, mert nem képes teremteni. Ami tehát most körülöttünk van, Önök, az

énekel? gyerekek, az hogy együtt vagyunk, hogy gyászolunk és emlékezünk, az a „jó” gy?zelmének egyértelm? bizonyítéka. Ez a „jó” nem most született, nem is 2000-ben, amikor a Magyar Országgy?lés döntést hozott err?l az emléknapról. Ez az az ?si „jó”, amelynek jeleit zsidó honfitársaink közül sokan 1944 tavaszán is megtapasztalhatták, amikor a gyilkosok mellett akadtak h?sök, emberment?k, akik egy még ?sibb „jó” nevében cselekedtek.

Akik követik megemlékezéseinket, tudják, évr?l évre gyásszal a szívünkben emlékezünk az áldozatokra, és évr?l évre bemutatunk egy sorsot, egy példát arra, miképp m?ködött a „jó”. Márton Áron, Mindszenty József, Salkaházi Sára, Schlachta Margit, Sztehlo Gábor, Raoul Wallenberg, Karády Katalin és Éliás József után legyen ma báró Apor Vilmos a követendő példa. Szolgáltasson ma az ? életpályája mintát a legfiatalabb nemzedékeknek.

Jöjjön most a másik hatalmas gondolkodó és m?vész, a mi Kertész Imrénk egy gondolata, aki arra tanít, hogy „érték a holocaust, mert felmérhetetlen szenvedések révén felmérhetetlen tudáshoz vezetett; és ezáltal felmérhetetlen erkölcsi tartalék rejlik benne.”

Ez a gondolat válaszom másik fele a „hogyan tovább?” kérdésre. Amikor mesét hallgatunk, és a gonosz teljes valójában megmutatkozik, megrettenünk. Úgy hisszük a „jó” esélytelen, a világ pedig velünk együtt elpusztul. Pedig a mesékben él? ?si igazságok mást tanítanak. Azt tanítják, hogy az emberiség története – vagy Kertész Imre szavaival az „elbeszélés szelleme” – mindenkor és kérlelhetetlenül következetes. Mivel a „gonosz” nem képes teremteni, csak a félelem és a rettegés visszhangja marad utána. Maradandó tudás és erkölcsi tartalék kizárólag a „jó” révén jelenik meg életünkben. Ezért azt mondom, gyászoljuk meg honfitársainkat, ne felejtjük el a tettesek nevét és mutassuk meg a legfiatalabbaknak az emberment? h?seink példáját. Legyenek ?k korunk példaképei. Töltsék be ?k a lelkünket nyugalommal és megelégedéssel.

Elhangzott 2015. április 12-én a Holokauszt Áldozatainak Emléknapiján, a Terror Háza Múzeum el?tt.

Schmidt Mária - történész

www.hirado.hu - Látószög

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló